

Sense Nadal

La sobtada mort de l'ex-rector de la Universitat de les Illes Balears (UIB), Nadal Batle, ha causat una profunda commoció en el món catalanista mallorquí. Desapareix amb ell una de les ments més lúcides del panorama intel·lectual balear i, segur, un dels més fervorosos nacionalistes, partidari sense embuts de la independència d'uns Països Catalans units. De la seva ideologia i compromís, en donava fe l'entrevista que EL TEMPS publicà la setmana passada en el número que, en una desgraciada coincidència, va sortir al carrer quaranta-vuit hores després de la seva mort, deguda a un atac de cor.

Batle era un home ple de projectes, després d'haver superat el període post-càrrec que tot home públic passa quan deixa una activitat pública de primer ordre. Batle havia estat tretze anys rector de la UIB (1982-1995), durant els quals es va convertir, volgutament o no, en referent cultural i polític. Per uns, en un referent positiu, un exemple a seguir. Per uns altres, en un referent a combatre. Quan el juliol de 1995 abandonà el rectorat, quasi ningú no dubtava que prosseguiria a "primera línia". No havia passat ni un any i ja apareixia públicament com a columnista del *Diari de Balears*. A poc a poc la seva presència pública, cada cop fent més palès el seu compromís de militància nacionalista, va tornar a ser habitual. Ara fa un any, pel Nadal del 1996, va ser l'encarregat de fer i llegir un celebrat pregó de les festes de Nadal organitzades per l'Ajuntament de Palma. Un ajuntament de majoria conservadora va veure que l'ex-rector brandava un pregó carregat de reivindicacions nacionals, culturals i de menyspreu als "gonelles". Com no podia ser altrament, tota la premsa destacà, i molt, el pregó de Nadal Batle. Era, segurament, la primera vegada que un pregó adquiria tant de protagonisme mediàtic. Així era Nadal Batle. Gairebé tot el que feia o deia es convertia en notícia.

Aquell pregó d'alguna manera anunciava un retorn a l'escena pública de Batle, tot i que ell sempre deia –ho repetia a l'entrevista– que era un "espectador passiu i distant". Res més lluny de la realitat. Quan els pro-

motors del moviment independentista Alternativa per Mallorca, que es va presentar dissabte passat a Palma, contactaren amb ell, trobaren un home disposat a tot el que li demanassin. Participà en no poques reunions i el seu nom, en només unes setmanes, va convertir-se en un vertader estendard d'aquest moviment independentista. Tant és així que era previst que l'ex-rector assumís la presidència del Consell Assessor d'Alternativa per Mallorca, un càrrec honorífic que li hauria permès de convertir-se en la veu de referència del nacionalisme radical.

Per molta gent, i encara abans d'assumir el càrrec, Batle ja era el vertader ideòleg d'Alternativa. Ho fos o no, el que és segur és que per ser qui era les seves opinions i actituds haurien meregut una atenció mediàtica molt superior a les que podrien obtenir les de qualsevol altra persona. En aquest sentit, la desaparició de Nadal Batle és un cop fort a l'independentisme insular. Però també ho és en general al nacionalisme, perquè el panorama intel·lectual, en aquest àmbit ideològic, no va sobrat de cervells privilegiats com el seu. Hom podia estar d'acord o no amb el seu radicalisme, però ningú no pot negar que la seva alçada intel·lectual prometia molt, si més no com a permanent agitador d'opinions, amb el càrrec que havia d'ocupar a partir d'a-

quest dissabte passat, dia 13.

L'Alternativa per Mallorca haurà nascut sense un dels seus ideòlegs, però és d'esperar que l'empremta de Nadal Batle continuarà en aquest moviment cívic. En el món nacionalista balear una Alternativa com a moviment radical cívic ha de ser ben arribada. Avui, quan els radicals espanyolistes estan organitzats, l'Alternativa serà un bon contrapès. Llàstima que s'hagi perdut una presència com la de Nadal Batle, que se'n dubte hauria donat molt de joc i ridiculitzat com es mereixen els "gonelles" i anticatalanistes en general. Però a banda vàlues personals, el que és necessari és el moviment. Ni el mallorquinisme polític ni el catalanisme cultural no tenen avui per avui a les Illes cap organització adequada per a contestar els radicals espanyolistes. L'Alternativa ha de ser això, encara que sigui sense Nadal. ■

MIQUEL PAYERAS

"L'Alternativa per Mallorca haurà nascut sense un dels seus ideòlegs, però ha de ser el contrapès cívic a l'espanyolisme radical organitzat. Encara que sigui sense Nadal Batle."